

Vår dato
15.03.2017

Vår referanse
14/00136-6

Vår saksbehandler
Anne Høydal
anne.hoydal@iktsenteret.no

Deres dato

Deres referanse

Kunnskapsdepartementet
8119 Dep.
0032 OSLO

Årsrapport 2016

Vedlagt følger årsrapport for 2016.

Vennlig hilsen

Anne Høydal
HR- og administrasjonssjef

Kopi til: Riksrevisjonen

ÅRSRAPPORT 2016

**SENTER
FOR IKT I
UTDANNINGEN**

Innholdsfortegnelse

1. Leders beretning	3
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
2.1 Organisering.....	5
2.2 Nøkkeltall – kap. 224.....	6
2.3 Indikatorer for senterets tjenester	7
3. Årets aktiviteter og resultater.....	8
3.1 Senterets bidrag til sektormålene for barnehagen og grunnsopplæringen	8
3.2 Virksomhetsmål: Økt digital kompetanse hos ansatte i barnehagen og grunnsopplæringen	11
3.3 Virksomhetsmål: Økt kvalitet i det pedagogiske arbeidet med digitale ferdigheter hos barn og unge.....	14
3.4 Virksomhetsmål: Økt kvalitet i sektorenes infrastruktur og administrative prosesser	16
3.5 Særskilte aktiviteter	18
3.6 Senterets faste oppdrag	21
4. Styring og kontroll i virksomheten	26
4.1 Felles føringer for statlige virksomheter	26
4.2 Andre føringer	28
5. Vurdering av framtidutsikter.....	33
5.1 Bakgrunn	33
5.2 Særskilte utfordringer	34
6. Årsregnskap.....	37
Ledelseskommentarer årsregnskapet 2016.....	37
Prinsippnote til årsregnskapet	38
Oppstilling av bevilgningsrapportering	40
Note A - Forklaring av samlet tildeling utgifter.....	41
Note B - Forklaring til brukte fullmakter	42
Artskontorrapportering	43
Note 1 - Innbetalinger.....	44
Note 2 - Lønn	44
Note 3 - Andre driftsutgifter.....	45
Note 4 - Finans	46
Note 5 - Utbetalinger	46
Note 8 - Sammenheng statskassen	47

1. Leders beretning

Senteret har befestet sin rolle som en produktiv og innovativ leverandør av praktiske tjenester og utadrettet rådgivning som bidrar til digitalisering, kvalitetsheving og fornyelse i sektoren. Senteret har i 2016 - for femte år på rad – hatt en økende etterspørsel, bruk og interesse for det samlede tilbud på kompetanseutvikling, veiledning og rådgivning som tilbys de ulike målgruppene i sektorene. Mer enn 16 000 skoleeiere, skoleledere, lærere, barnehagelærere og barnehagebestyrere har møtt senterets ansatte i løpet av året, søkende etter kunnskap om digitalisering og IKT. Økt etterspørsel etter og bruk av våre tjenester og ressurser er underbygger vår måloppnåelse. Senteret spiller en viktig rolle i formidlingen av beste praksis på tvers, og dette bidrar til å utjevne de store forskjellene vi ser i sektoren.

Senteret opplever stor tillitt fra departementet hva gjelder prioriteringer og ressursbruk for å støtte opp under brede sektormål og virksomhetsmålene for senteret. Til tross for at sektoren er på rett vei, er senterets innsats viktig for å heve den digitale kompetansen for å møte et stadig mer gjennomdigitalisert samfunn.

2016 har vært et krevende og lærerikt år. Gjennom tre omfattende innspill til Kunnskapsdepartementets organiseringsprosjekt har senteret vist hvilken viktig rolle vi spiller for digitaliseringen av utdanningssektoren. Til tross for den usikkerhet slike omstillingsprosesser skaper, har de ansatte i senteret hatt oppmerksomheten rettet mot å utvikle digital kompetanse i sektorene, bidra til bedre undervisning og opplæringen i digitale ferdigheter for barn og unge, samt bistå barnehage- og skoleeiere i bredt spekter av rådgivning og veiledning. Gjennom det solide arbeidet som er nedlagt i 2016, er senteret klart til fortsatt å være en tydelig og kompetent pådriver for digitaliseringen, samtidig som vi er rede til å møte andre endringer konstruktivt og profesjonelt.

Senter for IKT i utdanningen har åpenhet som en av sine verdier, og dette skaper grunnlaget for en samarbeidskultur, både internt og eksternt. Gjennom 2016 har senteret videreført mange gode samarbeidsprosjekter med både private og offentlige aktører. Vi vil særlig trekke frem våre konstruktive og produktive samarbeid med Utdanningsdirektoratet, KS, Matematikksenteret, Uninett, Datatilsynet, Norsis, Universitet i Agder og VOX (nå: Kompetanse Norge), samt fylkene og kommunene. Senteret samarbeider også tett med private virksomheter og deres interesseorganisasjoner, som NHO, Abelia og IKT-Norge. Gjennom fokusert samarbeid og avklarte roller oppnår man høy effektivitet og kvalitet i felles leveranser.

Vi må fortsatt arbeide for en hensiktsmessig digitalisering av sektoren, hvor utfordringene blir redusert og mulighetene blir synliggjort. Monitor 2016 viser at det er svært store forskjeller i hvordan skolene tar i bruk teknologi, om utstyr og infrastruktur er på plass og hvordan den digitale kompetansen er fordelt. Forskjellene i bruk av teknologi og opplæring i digitale ferdigheter mellom skoler og innad på den enkelte skole er en nasjonal utfordring som må løses. Dagens og framtidens arbeidsmarked vil kreve digitale ferdigheter og digital kompetanse.

Min oppsummering er at de ansattes innsats har vært høy og kvalitativt god, både overfor målgruppene i sektoren og som fagorgan for departementet. Det er selvsagt mange utfordringer knyttet til digitaliseringen av sektoren som gjenstår, og senteret håper at vi vil være departementets fremste virkemiddel i det videre løp.

Vi er klare for å møte gamle og nye utfordringer med faglig styrke og endringsvilje!

Trond Ingebretsen
Direktør

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Senter for IKT i utdanningen ble opprettet 1. januar 2010 og er et statlig forvaltningsorgan underlagt Kunnskapsdepartementet.

Senteret skal bidra til økt kvalitet i opplæringen med bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) for barn i barnehagene, elever i grunnsopplæringen og studenter i lærer- og barnehagelærerutdanningen.

Senterets visjon er «Læring for fremtiden». Senterets primære målgrupper er barn, elever og ansatte i barnehagen og grunnsopplæringen. Senteret retter også sitt arbeid mot barnehageeier, skoleeier, barnehagelærerutdanningen og lærerutdanningene.

Senterets virksomhetsmål i 2016:

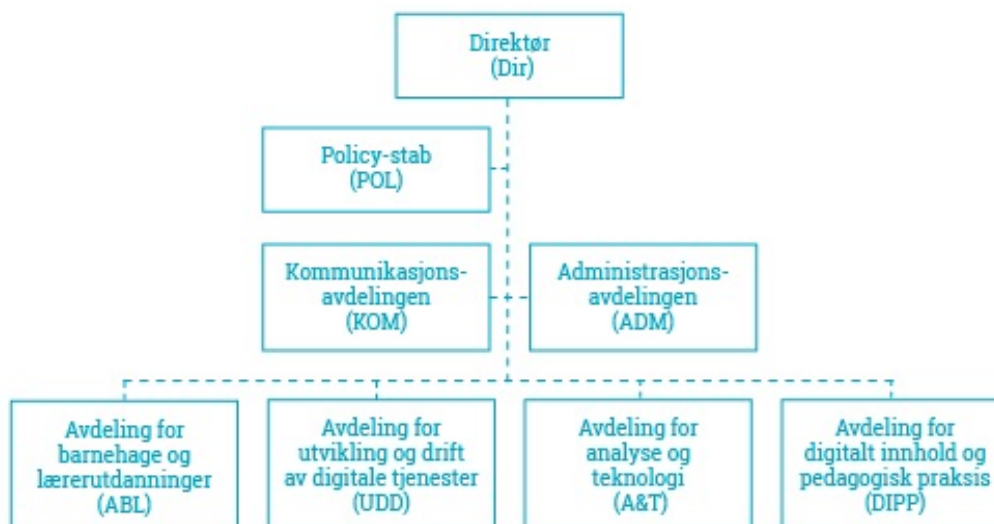
- Økt digital kompetanse hos ansatte i barnehagen og grunnsopplæringen.
- Økt kvalitet i det pedagogiske arbeidet med digitale ferdigheter hos barn og unge.
- Økt kvalitet i sektorenes infrastruktur og administrative prosesser.

2.1 Organisering

Senter for IKT i utdanningen ledes av direktør Trond Ingebretsen. Senteret har hovedkontor i Tromsø og avdelingskontor i Oslo. Senterets ledergruppe bestod i 2016 av:

- Trond Ingebretsen, direktør
- Morten Søby, avdelingsdirektør for Policy-stab
- Philippa Kristiansen, avdelingsdirektør for administrasjonsavdelingen tom 31.03
- Anne Høydal, avdelingsdirektør for administrasjonsavdelingen fom 01.05
- Vibeke Kløvstad, avdelingsdirektør for kommunikasjonsavdelingen
- Lene Karin Wiberg, avdelingsdirektør for barnehage og lærerutdanninger
- Mona Mathisen, avdelingsdirektør for avdeling for utvikling og drift av digitale tjenester
- Elin Johanne Reite, avdelingsdirektør for avdeling for analyse og teknologi
- Øystein Nilsen, avdelingsdirektør for avdeling for digitalt innhold og pedagogisk praksis

Senteret er pr. 31.12.16 organisert slik:

2.2 Nøkkeltall – kap. 224

Nøkkeltall fra årsregnskapet 2015-2016	2015	2016
Antall årsverk	68	68
Samlet tildeling post 01-99	104 995 000	102 033 000
Utnyttelsesgrad post 01-29	94,5 %	95,6 %
Lønnsandel av driftsutgifter	48,5 %	47,7 %
Lønns- og personalutgifter per årsverk	753 000	749 200

2.3 Indikatorer for senterets tjenester

Under følger en oppsummering av indikatorer for senterets virksomhetsmål og faste oppdrag. Disse er omtalt mer detaljert i de andre kapitlene.

- 16.000 lærere, skoleledere og skoleeier har vært i direkte kontakt med senteret i form av fysiske møter, konferanser, nettverkssamlinger og lignende
- Over 100 millioner pålogginger (grunntutdanningen) via FEIDE som er en økning på 43 % fra 2015
- På senterets nettsider iktsenteret.no har antall brukersesjoner gått opp til godt over 130 000 i 2016 fra 118 000 brukersesjoner året før. Det er 10,5 % flere brukersesjoner enn 2015.
- "Veileder i hensiktsmessig bruk av IKT i skolen" på iktsenteret.no er nedlastet cirka 5000 ganger
- 300 kommuner har besluttet å bruke Iktplan.no som grunnlaget for arbeidet med digitale ferdigheter i respektive skoler
- 29 % økning i bruk av tjenesten delrett.no - det ble gjennomført 23.000 økter
- 16 % økning i bruk av dubestemmer.no - det ble gjennomført 103.000 økter
- Videreutdanning av lærere: 237 lærere bestod eksamen i Matematikk 2 våren 2016 (UiT/NTNU), og 307 lærere ble tatt opp på studiet i matematikk 1 høsten 2016 (UiA)
- 600 påmeldte deltagere til Programmerings-MOOC
- 28 % økning i bruk av Veilederforum.no - det ble gjennomført 52 500 økter.
- 1100 rådgivere og karriereveiledere i skole, karrieresentra og nav har vært i direkte kontakt med senteret i form av møter og foredrag om bruk av senterets ressurser i digital karriereveiledning.

I 2016 har nettstedet utdanning.no:

- 5,6 millioner brukersesjoner ble gjennomført, som er en økning på 18 % fra året før
- 94 % av brukerne beskriver nettstedet som «godt» eller «svært godt».
- finnlærebedrift.no lansert og cirka 1000 fagpersoner i fylker og sektoren for øvrig har deltatt på kompetanse- og innførings møter

3. Årets aktiviteter og resultater

Også i 2016 har Senter for IKT i utdanningen arbeidet målrettet og systematisk med utgangspunkt i sektormålene for senterets virkeområde (3.1) og virksomhetsmålene, som beskrevet i tildelingsbrevet for 2016 (3.2-3.4). Hvert virksomhetsmål er konkretisert gjennom prioriterte satsinger, som er hentet fra senterets strategi for 2016-2019.

Senteret har i 2016 hatt 10 særskilte aktiviteter i form av oppdrags- eller tilsagnsbrev (3.5). Dette kommer i tillegg til senterets faste oppdrag, som er beskrevet under punkt 3.6.

3.1 Senterets bidrag til sektormålene for barnehagen og grunnopplæringen

Senter for IKT i utdanningen er et rådgivende forvaltningsorgan. Senterets primære målgrupper er skoleeiere, skoleledere, lærere, barnehageeiere og ansatte i barnehagen samt tilsatte i lærerutdanningene.

Staten har ikke en direkte styringslinje overfor skole- og barnehageeiere, og senteret må arbeide via indirekte virkemidler overfor målgruppene. På overordnet nivå tolker vi økt etterspørsel etter og bruk av senterets tjenester, ressurser og kompetanse som en indikator på at vi bidrar til måloppnåelse.

3.1.1. Sektormål for barnehagen:

1. barnehager med høy kvalitet som fremmer trivsel, lek og læring
2. et tilgjengelig barnehagetilbud for alle barn
3. forutsigbare rammevilkår som medvirker til mangfold og likeverd i barnehagesektoren

Senteret bidrar til pedagogisk forsvarlig bruk av IKT i barnehagene, slik at alle barn uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn skal ha muligheter til å tilegne seg digitale erfaringer. I 2016 har senteret prioritert å understøtte arbeid med kommende rammeplan gjennom å bidra med kunnskapsgrunnlag og faglige vurderinger i prosessen. Det har også vært prioritert å utvikle nye nettbaserte ressurser som kan støtte utvikling av barnehageansattes profesjonsfaglige digitale kompetanse.

Det er underdekning av aktører og fagpersoner i sektoren som kan bidra til å spre informasjon om betydningen av de ansattes digitale kompetanse og hvorfor og hvordan

digitale verktøy bør utnyttes i barnehagen. Vår vurdering er at senterets rådgivningsarbeid, ressurser og tjenester spiller en vesentlig rolle i kompetansebygging og tilrettelegging, og at det er nødvendig at senteret fortsatt prioriterer direktekontakt med ulike brukergrupper i barnehagesektoren. Imidlertid har senteret i 2016 i større grad rettet rådgivningsinnsatsen mot større private og kommunale barnehageeiere. Senterets erfaring er at brukerkontakt i samspill med senterets nettbaserte tjenester, er til beste for kompetansebygging i sektoren som helhet.

Se ellers vurdering under de enkelte virksomhetsmålene.

3.1.2 Sektormål for grunnsopplæringen:

1. elever skal mestre grunnleggende ferdigheter og ha god faglig kompetanse
2. elever skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø
3. flere elever og lærlinger skal gjennomføre videregående opplæring

Gjennom to av senterets viktigste ressurser, www.iktplan.no og www.dubestemmer.no bidrar Senter for IKT i utdanningen med å sikre at alle elever i grunnskolen etablerer digitale ferdigheter, som er en av de fem grunnleggende ferdigheter. Senteret opplever økt bruk og etterspørsel etter begge tjenestene, og på bakgrunn av dette vurderer senteret at disse gir et viktig bidrag til måloppnåelse.

Til mål 2 er senterets viktigste bidrag www.dubestemmer.no og veileder for «Hensiktsmessig bruk av IKT i teknologirike klasserom», som gir støtte til lærere som ønsker å arbeide med inkluderende læringsmiljø som også omfatter et bevisst forhold til IKT. Innenfor rammen av dubestemmer.no er det avholdt både åpent seminar og ekspertmøte om hvordan unngå digital mobbing. Senterets aktive brukerkontakt innenfor spillbasert undervisning og teknologistøttet problemløsning bidrar samtidig til at elever føler seg inkludert og forstått innenfor skolens didaktiske ramme.

Som svar på det siste sektormålet har Senter for IKT i utdanningen i 2016 utviklet og satt i drift verktøy for fylkeskommunene: «finnlærebedrift.no», med kontinuerlig oppdaterte oversikter over potensielle lærebedrifter og indikatorrapporter for alle lærefag for alle kommuner og fylker i landet. Det er for tidlig å antyde noe om effekten av denne satsingen, men det er senterets mål at verktøyet skal være medvirkende til å forhindre frafall.

Vår vurdering er at vi spiller en vesentlig rolle innenfor virkeområdet vårt i forhold til måloppnåelsen på de overordnede sektormålene for grunnopplæringen. Se vurdering av de enkelte virksomhetsmålene under.

3.1.3 Senterets overordnede prioritering av ressursinnsatsen

Den største delen av senterets ressurser er bundet opp i føringene som ligger i tildelingsbrevet. I tillegg satser senteret på videreutvikling, forvaltning og drift av etablerte, viktige og godt brukte nettressurser og netjtjenester (bl.a.: utdanning.no, iktplan.no, iktcenteret.no, iktpraksis.no, dubestemmer.no, FEIDE, m.fl.).

Vi har også i 2016 prioritert bruk og videreutvikling av FEIDE i samarbeid med sektoren og med Uninett. Det er ikke hensiktsmessig å bistå kommuner med innføring av FEIDE, når de av ulike årsaker ikke har kapasitet til å innføre løsningen.

Videre har vi i 2016 valgt å videreutvikle vår nettbasert kommunikasjon med målgruppene, der direktekommunikasjon ved møter og konferanser bidrar til å støtte opp under bruken av nettbaserte tjenester og ressurser.

Senteret ser lærerutdanningene som et viktig innsatsområde for å nå sektormålene for barnehage og skole. Det er sentralt at lærere i sin grunnutdanning og i EVU-tilbud får mulighet til å oppøve ulike elementer av sin profesjonsfaglige digitale kompetanse. Senteret har i 2016 arbeidet med utvikling av et rammeverk for profesjonsfaglig digital kompetanse.

Senteret har også i 2016 sammenfattet og analysert metastudier av effektene av IKT i undervisningen, i tillegg til å ferdigstille senterets egen Monitor Skole for 7. trinn.

Senteret er fornøyd med de prioriteringen vi har gjort og med den ressursallokeringen vi har foretatt i 2016. Vi har på en god måte balansert ressursinnsatsen mellom formidling (rådgivning, foredrag, konferanser, nyhetsbrev m.m.) og utvikling av tjenester og ressurser.

Våre hovedprioriteringer har vært

- å bidra til virksomhetsmålene gjennom å balansere mellom
  - videreutvikling, forvaltning og drift av eksisterende tjenester;
  - utvikling og innovasjon knyttet til etablering av ny kunnskap, nye tjenester og nye konsepter;
  - støtte til tekniske og pedagogiske prosesser;

- å forvalte alle ressurser knyttet til senterets faste oppdrag; og
- utføre de særskilte oppdragene.

3.2 Virksomhetsmål: Økt digital kompetanse hos ansatte i barnehagen og grunnopplæringen

Senteret har ulike virkemidler knyttet til kompetanseutvikling mot ulike målgrupper i sektoren. Noen virkemidler er verktøy og ressurser som legger til rette for kompetansehevende tiltak, mens andre handler om å bygge kapasitet for kompetanseutvikling i sektoren. I skolebasert kompetanseutvikling og i arbeidet med kompetanseutvikling barnehagene i 2016 vil senteret særlig trekke frem kompetansepakken som leveres gjennom iktplan.no og som senker barrierene og legger til rette for kollektive løft i digital kompetanse på alle nivåer i sektoren.

Senterets faglige vurdering er at vår samlede innsats har hatt en vesentlig betydning for realiseringen av ambisjonene om økt digital kompetanse hos ansatte i barnehagen og grunnopplæringen.

Innsatsen knyttet til dette virksomhetsmålet er strukturert etter de prioriterte tiltakene definert i senterets strategi.

3.2.1 Utarbeide og forankre nasjonalt retningsgivende rammeverk og begrepsapparat knyttet til digital kompetanse, for å gjøre det enklere å identifisere kompetansebehov for ulike roller og funksjoner i barnehage, skole og lærerutdanninger.

I 2016 har senteret arbeidet med utviklingen av et rammeverk for lærerens profesjonsfaglige digitale kompetanse, i samarbeide med utvalgte lærerutdanninger og nøkkelpersoner i sektoren. Lærerutdanningene har deltatt aktivt i arbeidet gjennom en referansegruppe bestående av ca. 30 representanter fra 11 ulike institusjoner. Utvikling av det norske rammeverket baserer seg på en helhetlig tilnærming. Rammeverket bygger på en analyse av nasjonale føringer, internasjonale rammeverk og evalueringsverktøy for digital kompetanse. Med rammeverket ønsker vi å etablere et felles begrepsapparat og en felles referanseramme for hva lærerens profesjonsfaglige kompetanse innebærer. Samtidig gir rammeverket rom for at ulike brukere kan tilpasse det og ta det i bruk etter eget behov. Med sin forankring i læreplaner og gjeldende styringsdokumenter for lærerutdanning har rammeverket vakt internasjonal oppmerksomhet.

Med Barnehagemonitor 2015 og innspill til kommende rammeplan har senteret lagt et godt grunnlag for utvikling av et tilsvarende rammeverk for barnehage.

3.2.2 Tilby relevante nettbaserte rådgivnings- og veiledningsressurser for skoleeiere, barnehageeiere og ledere i skoler og barnehager.

Senteret har i 2016 arbeidet aktivt for å skape brukervennlige digitale økosystemer som gjør senterets nettressurser mer tilgjengelige og brukervennlige.

IKTplan.no

Tjenesten utvikles i samarbeid med sektoren og har svært god oppslutning hos kommunene.

Videreutvikling av IKTplan.no har vært et satsingsområde for senteret i 2016. Tjenesten legger til rette for systematisk arbeid med digitale ferdigheter i skolen. I 2016 er grunnlaget lagt for at tjenesten vil omfatte også videregående skole og barnehager.

Implementering og bruk av tjenesten er fulgt opp og kvalitetssikret gjennom besøk i 70 kommuner i 2016. Nærmere 300 kommuner har besluttet at tjenesten skal være deres grunnlag for arbeid med digitale ferdigheter.

Digital dømmekraft

Senteret har gjennomført regionale seminarer og utnevnt «dømmekraft-ambassadører» i 80 kommuner som et ledd i å styrke lokal kompetanseutvikling. Dubestemmer.no har fra før gode brukertall og opplever en sterkt vekst på 17 % i 2016. Senteret har prioritert barnehager, yngre barn og deres foresatte i innholdsutviklingen av tjenesten.

Senteret har gjennomført et ekspertmøte knyttet til tiltak 12 i tiltaksplanen "En god barndom varer livet ut" i samarbeid med BLD og Utdanningsdirektoratet.

Senteret har også deltatt i Utdanningsdirektoratets arbeidsgrupper rundt bl.a. kompetansepakker knyttet til læringsmiljø. Arbeidet med læringsmiljø og mobbing har lagt til rette for et systematisk kompetanseløft i sektoren som også ivaretar det digitale liv og læringsmiljøet.

Veilederforum.no

Tjenesten skal være et virkemiddel for å styrke kompetanse og kvalitet i veiledning og rådgivning på alle nivå. Nye fagartikler publiseres ukentlig. Nettstedet hadde 52.500 økter i 2016, mot 40.900 økter i 2015, noe som er en økning på 28 %. Tjenesten drives sammen med VOX og Utdanningsdirektoratet.

3.2.3 Initiere til og ta ansvar for gjennomføring av innovasjonsprosjekter for å bidra til kunnskapsutvikling og endring av praksis i sektorene.

Gjennom nettverksseminar, workshops, erfaringsdeling og direktekontakt har senteret i 2016 støttet lærerutdanninger som vurderer eller har iverksatt nye konsepter for faglig utviklingsarbeid knyttet til studentenes, lærerutdanneres og praksislæreres profesjonsfaglige digitale kompetanse. Et eksempel er "læringslab", som innebærer en endring av innhold og arbeidsmåter i lærerutdanningene. Dette gir lærerutdanningene en arena for praksisrelevant FoU-arbeid.

Senteret har i 2016 bidratt til utvikling av læreplaner, støttemateriell og nettbasert kompetanseheving av lærere i innføringen av forsøksordningen med programmering valgfag i ungdomskolen. Senteret arbeider også med kommuner som ønsker å satse systematisk på programmering fra barnehage til 10. klasse.

Senteret driver to innovative læringsarenaer og samarbeider i European Schoolnet rundt utvikling av fremtidens klasserom.

Senteret har fokus på økt fleksibilitet og sterkere bruk av digitale virkemidler i etter- og videreutdanning av lærere. Om senterets Matematikk-MOOC, se punkt 3.5.5/3.5.6.

Senteret forvalter eTwinning, EUs skolesatsing på samarbeid og erfaringsdeling over landegrensene. 4100 medlemmer på 1500 skoler og barnehager er nå registrert, en økning på 17 % fra 2015. Over 2000 lærere og skoleledere er informert om eTwinning, mens rundt 80 lærere har deltatt på seminar og konferanser rundt om i Europa.

Digital barnehagepris skal fremme kvalitet i pedagogisk bruk av digitale verktøy i barnehagen. I 2016 ble den tildelt Eidesåsen barnehage i Odde kommune. Vinnerbidraget ble presentert på NKUL.

Innovasjonsprisen deles årlig ut av senteret til skoler som har utviklet en helhetlig praksis, der IKT utgjør en viktig faktor i undervisning og læring. Vinnere i 2016 var Teglverket skole og Sandvika VGS. Premien er en elevpresentasjon ved Nordic@BETT, det nordiske fellesarrangementet på undervisningsmessa BETT i London. Senteret er medarrangør i Nordic@BETT med skolemyndigheter i de andre nordiske landene.

3.2.4 Utvikle ulike former for kartleggingsmateriell som kan være en støtte til videreutvikling av den digitale kompetansen til ansatte i skoler og barnehager.

Senteret har i 2016 utviklet kartleggingsmateriell knyttet til lærerens digitale ferdigheter og kompetanse innenfor rammen av tjenesten IKTplan.no. Kartleggingen skal legge grunnlag for skolebasert kompetanseutvikling. Kartleggingsprøvene er pilotert i 2016 og vil være tilgjengelig for hele sektoren første kvartal 2017.

I 2016 ble tre nye prøver i digital dømmekraft og digitale ferdigheter i realfag for 8. trinn lansert gjennom Utdanningsdirektoratets prøvebank. I tillegg gjennomførte senteret en revisjon, analyse og rapportering av to prøver i digitale ferdigheter på 7. og 10. trinn for Utdanningsetaten i Oslo. Det ble også igangsatt utvikling og pilotering av en ny prøve på 6. trinn som skal lanseres høsten 2017.

Senterets kartleggingsprøve av digitale ferdigheter for 4. trinn inngår i Utdanningsdirektoratets portefølje av frivillige kartleggingsprøver. I 2016 deltok nærmere 70 % av alle landets fjerdeklassinger.

I 2016 ble det igangsatt et pilotprosjekt med en ny prøve på 4. trinn, som ble utprøvd i to runder på et utvalg elever. Prøven lanseres i Utdanningsdirektoratets prøvesystem i 2018.

Til alle prøvene utvikler senteret veiledningsmateriell som beskriver bruk og oppfølging av resultatene fra prøven, tiltak for videre arbeid med utvikling av elevenes ferdigheter.

3.3 Virksomhetsmål: Økt kvalitet i det pedagogiske arbeidet med digitale ferdigheter hos barn og unge

Senteret har et bredt utvalg av virkemidler for å bidra til økt kvalitet i det pedagogiske arbeidet med digitale ferdigheter. Mange av virkemidlene er rettet mot barn og unge, men også mot lærer, skoleleder og eier, og de kan derfor vanskelig isoleres til ett virksomhetsmål.

I 2016 har senteret hatt fokus på utvikling og utbredelse av iktplan.no og dubestemmer.no som virkemidler for å øke digitale ferdigheter og oppøve digital dømmekraft (se punkt 3.2.2). Senterets faglige vurdering er at våre samlede resultater og virkemiddelbruk har hatt en positiv effekt på de digitale ferdighetene hos barn og unge.

3.3.1 Utvikle digitale ressurser som skal bidra til at utvikling av digitale ferdigheter blir gjennomført etter forutsetningene satt i Kunnskapsløftet og rammeplan for barnehagen.

Senteret leverer tjenester som delrett.no med elevguider, mye av ressursene i iktplan.no og dubestemmer.no – alle med økende bruk og bredde i innholdet i 2016.

«Den virtuelle matematikkskolen» for elever med høy måloppnåelse (DVM 1T og DVM-Pluss) og elever med lav måloppnåelse i matematikk (DVM-U) er et betydelig bidrag til stedsuavhengig undervisning som er tilpasset elevenes behov. I 2016 er cirka 1000 elever tatt opp på ulike tilbud.

3.3.2 Stimulere til bedre læring som integrerer digitale ferdigheter i og på tvers av alle fagområder og bidrar til kompetanseutveksling innad i sektorene og på tvers, herunder spredning av gode praksiseksempler.

Iktipraksis.no er senterets satsing på spredning og deling av praksiseksempler. Iktipraksis er i 2016 utvidet til å også omfatte studenter ved lærerutdanningene for å gi dem erfaring med åpen digital deling og kompetanse i digital produksjon og distribusjon. Spredningseffekten av tjenesten er styrket gjennom integrering med iktplan.no.

Senteret har etablert et nettverk for lærerutdannere for å fremme implementering av profesjonsfaglig digital kompetanse og stimulere til økt FoU-arbeid på dette området. I 2016 deltok 60 deltakere fra 16 ulike lærerutdanningsinstitusjoner og 8 andre organisasjoner på to nettverkssamlinger. Tilbakemeldinger fra deltakerne indikerer at det er et behov for denne typen forum, og at lærerutdannere ser stor verdi i erfaringsdeling på tvers av institusjonene.

3.4 Virksomhetsmål: Økt kvalitet i sektorenes infrastruktur og administrative prosesser

Innenfor rammene av Feide har senteret i enighet med sektoren i 2016 valgt å fokusere på vellykket tilrettelegging for sterk autentisering og innføring av Dataporten. Senterets innsats innenfor Standard Norges komité for læringsteknologi har løftet komiteen til å bli et verdifullt redskap innenfor standardisering og kompetansebygging overfor EdTech-sektoren.

Det endelige ansvar for tjenestekvalitet vil alltid ligge hos barnehage- og skoleeier. Senterets faglige vurdering er likevel at de samlede aktivitetene som er gjennomført i 2016 har bidratt til å bedre kvaliteten i sektorens infrastruktur og administrative prosesser.

3.4.1 Arbeide for etablering av nasjonale felleskomponenter og standarder som bidrar til å sikre effektivitet og kvalitet innenfor og på tvers av forvaltningsnivåene og på tvers av sektorer.

Feide innføring og bruk

Systematisk og målrettet innsats har bidratt til at alle fylkeskommunene og 357 kommuner er med i Feide - en økning på 24 kommuner i 2016. Bruken av Feide er i sterk økning. Grunnopplæringen samlet stod i 2016 for 91 mill. pålogginger, en økning på 43 %. 498 tjenester er tilgjengelig med Feide-pålogging for utdanningssektoren totalt.

Det har i 2016 vært gjennomført en rekke samlinger og aktiviteter for både leverandører og skoleeiere med fokus på innføring og bruk av FEIDE.

Feide utvikling og forvaltning

Feide må tilpasses den økende digitaliseringen i sektoren og grunnopplæringens behov spesielt. Følgende aktiviteter har bidratt til dette i 2016:

- Senteret har i 2016 hatt fokus på rådgivning rundt innføring av sterk (to-faktor) autentisering med Feide. 22 skoleeiere har bestilt sterk autentisering. Tjenesten fungerer problemfritt.
- Senteret har i 2016 åpnet for at skoleeiere kan kople seg til Dataporten, en Feide-basert videreutvikling som gjør det enklere å dele persondata med tjenester, samtidig som den enkelte virksomhet - og sluttbruker - kan ha kontroll på hvor personopplysninger og andre data spres.

- Et pilotprosjekt med Narvik kommune om Feide pålogging på Googles samarbeidsverktøy G-suite ble avsluttet 16.12.2016. Prosjektet er foreløpig ikke ferdig evaluert.

For skoleeiere er Feide i dag en virksomhetskritisk funksjon, og man har høye krav til stabilitet, oppetid og forutsigbarhet. Det medfører at all endring av Feide må og skal ta tid. Etter senterets mening skjer innovasjonstakten i Feide innenfor sikre rammer, og aktiviteten er via Feides prioriteringsråd forankret i sektorens behov.

3.4.2 Etablere, forankre og spre kunnskap om anbefalinger, retningslinjer og krav til pålitelig infrastruktur i sektoren, som understøtter de nasjonale føringene i offentlig sektor og ivaretar personvern, informasjonssikkerhet og utdanningssektorens egenart.

Senteret har i 2016 vært særlig oppmerksom på den økte investeringen i infrastruktur og administrative verktøy i barnehagen, og hvordan barnehagene ivaretar informasjonssikkerhet og personvern i denne sammenheng.

I 2016 ble det påbegynt et omfattende arbeid knyttet til utforming av en teknologiveiviser, som skal støtte opp om velinformerte og bevisste beslutninger om implementering av teknologi på kommunenivå.

I 2016 ble det igangsatt et arbeid for å innhente informasjon om nåsituasjonen for IKT-infrastruktur hos skoleeiere. Analyser av resultater og funn vil fortsette i 2017.

Aktiviteter innenfor profesjonell drift (FITS) har i 2016 har vært knyttet til systematisering av erfaringer med gjennomførte kurs. Videre er det utarbeidet et forslag til alternative modeller og moduler for kursgjennomføring. Det er inngått avtale med FITS Foundation om å støtte utvikling av et e-læringstilbud, "FITS online".

Interoperabilitet

For å støtte IKT-systemer som samspiller gjennom bruk av felles standarder har senteret forvaltet spesifikasjonen PIFU-IMS for personinformasjonsflyt i utdanningen, og det er avholdt workshop med sentrale aktører på bruker- og leverandørsiden. Informasjon om relevante standarder for utdanningssektoren forvaltes via nettstedet standard.iktsenteret.no.

Arbeid i læringskomiteen

Senteret har i 2016 ledet Norsk Standards komité for læringsteknologi. Komiteen har i 2016 økt antall prosjekter, antall arbeidsmøter, og antall medlemsorganisasjoner. Komiteen har nå 70 medlemmer fra 40 ulike aktører. Det er vært avholdt 15 møter.

I 2016 ble det ferdigstilt en standard som vil gjøre det enklere for lærere å finne relevante ressurser som er tilpasset den enkelte elev. Standarden har navnet Norsk Standard NS 4180 Læringsteknologi – Metadata for læringsressurser. Standarden bygger på internasjonale standarder.

Informasjonssikkerhet og personvern

Forvaltning av personvernlovgivningen og informasjonssikkerhet er et prioritert tema på samlinger og fagdager. I tillegg er det arrangert flere seminarer rundt risikovurdering og databehandleravtaler. Senteret samarbeider med blant andre Uninett, SERI, Datatilsynet, Norsis, KINS og KMD på feltet informasjonssikkerhet og personvern.

3.5 Særskilte aktiviteter

3.5.1 Oppdragsbrev 09-15 Utdanningsdirektoratet skal i samarbeid med Senter for IKT i utdanningen sørge for en bedre samordning og utforming av veiledningene knyttet til personvern i skolen

Arbeidsgruppen (Udir/SIKT/Datatilsynet) har valgt å benytte personvernskolen.no som felles plattform for veiledningsmateriellet. Senteret har spilt inn til KD behov for at personvernskolen må oppdateres vesentlig for å operasjonalisere og gi veiledning når EUs nye personvernforordning trer i kraft mai 2018.

3.5.2 (tildelingsbrevets punkt 2.2.1) Spre praksiseksempler og erfaringer knyttet til programmering i opplæringen

3.5.3 Tilsagnsbrev fra Utdanningsdirektoratet tilknyttet MOOC for programmering på ungdomstrinnet

Senteret har bidratt til utviklingen og implementeringen av forsøksordningen med programmering som valgfag i ungdomskolen gjennom utvikling av læreplan, veiledningsmaterieell og MOOC-baserte kurs i programmering for lærere.

I overkant av 30 opplegg er produsert på iktpraksis.no, og det utvikles egne kompetansepakker for lærere på iktplan.no.

3.5.4 (tildelingsbrevets punkt 2.2.2) Arbeide for at oppgaver innenfor senterets ansvarsområde blir ivaretatt overfor asylsøkere

Senteret innledet i 2016 samarbeid med Utdanningsdirektoratet om å tilrettelegge tjenesten utdanningssystemet.no i tilknytning til utdanning.no for innvandrere. Senteret tilrettela i 2016 tjenesten for fem nye språk.

Senteret har i 2016 bidratt med rådgiving knyttet til etablering av systemer for opplæring av flyktninger i nært samspill med Utdanningsdirektoratet. Prosjektet "Fleksibel opplæring" gir nettbaserte tilbud i fagopplæring i morsmål til elever med rettigheter til dette i kommuner som mangler slik kompetanse. Løsningen er basert på samme plattform som den virtuelle matematikkskolen. Prosjektet er et samarbeid med Udir og NAFO.

3.5.5 (tildelingsbrevets punkt 2.2.3) Utvikle et etter- og videreutdanningstilbud i matematikk 1 etter modell av en MOOC.

3.5.6 Tilsagnsbrev fra Utdanningsdirektoratet tilknyttet MOOC for videreutdanning av lærere i matematikk

Prosjektet Matematikk 1-MOOC startet i januar 2016. Senter for IKT i utdanningen er prosjekteier og innehar prosjektledelsen. Universitetet i Agder er partner og har ansvar for utvikling av det faglige innhold. Matematikk 1-MOOC er videreutdanning i matematikk på nivå 1 og tilbys gjennom ordningen Kompetanse for kvalitet. Målgruppe er lærere på 1. - 7. trinn. Studiet består av fem moduler. De to første ble ferdigstilt til oppstart av studiet i september 2016.

300 lærere fra hele landet startet videreutdanningen. Gjennomføringstallene for de første 15 studiepoengene viser at nær 85% av lærerne bestod. Resultatene viser at modellen som er utviklet, egner seg for storskala videreutdanning.

3.5.7 Oppdragsbrev 02-16 Videreføring og overføring av Den virtuelle matematikkskole III

Senteret har i 2016 mottatt nytt oppdragsbrev som tilsier videreføring av DVM ut skoleåret 2018/19. Senteret har i 2016 utvidet innholdet og tilbudet i DVM-U, startet piloteringen av DVM-Pluss og videreført DVM 1T. Rundt tusen elever er tatt opp i tilbudene.

3.5.8 Oppdragsbrev 01-16 Startpakker lokale nettverk i samfunnskontrakten og videreutvikling av dimensjoneringsverktøy

Oppdragsbrevet er todelt, hvor del én består i å understøtte arbeidet med å rekruttere flere lærebedrifter i henhold til den nye samfunnskontrakten for flere læreplasser. Oppdragsbrevet ble gitt i juni 2016.

Senteret etablerte primo august 2016 nettsiden finnlærebedrift.no i tilknytning til utdanning.no hvor man finner kontinuerlig oppdaterte oversikter over potensielle lærebedrifter og indikatorrapporter for alle lærefag for alle kommuner og fylker i landet.

Gjennom flere informasjonsarrangement har senteret nådd ut til mer enn 1000 personer spredt over hele landet. I tillegg ble det i august 2016 sendt ut digitale startpakker med bedriftslistor og veiledere til rekruttering av lærebedrifter til cirka 350 sentrale aktører i alle fylker og sentrale parter.

Del to av oppdragsbrevet går på å utarbeide et dimensjoneringsverktøy, primært rettet mot videregående yrkesfaglig opplæring. Prosjektet har så langt produsert en prosjektplan, en funksjonell kravspesifikasjon og er i gang med å bestille data slik at utviklingen av verktøyet kan starte.

Samlet sett er fremdriften svært god. Dimensjoneringsarbeidet er en måned på etterskudd på grunn av vansker med å få etablert en referansegruppe i tide.

3.5.9 Tilsagnsbrev fra Utdanningsdirektoratet tilknyttet Veilederforum

Finansiering som dekker 50% stilling som journalist, samt nødvendige midler til innkjøp av fagartikler og drift av nettstedet. Både VOX og Senter for IKT legger i tillegg inn personal og driftsressurser. Se ellers 3.2.2.

3.5.10 Kopi av brev fra KD til Utdanningsdirektoratet, Oppdragsbrev 05-16

Kompetansepakke mot mobbing

Senteret har bidratt med kompetanse på MOOC, læringsmiljø og digital dømmekraft i utvikling, og i utforming av "Grunnlagsdokument for arbeidet med barnehagemiljø, skolemiljø, mobbing og andre krenkelser", samt i utforming av kravspesifikasjon og konkurransepapirer til utlysning av anbud om leveranse av MOOC om læringsmiljø.

3.6 Senterets faste oppdrag

3.6.1 Kunnskapsgrunnlaget

I 2016 har senteret prioritert å sammenstille forsknings- og praksisbasert kunnskap om IKT gjennom tre innspill til Organiseringsprosjektet.

Senteret lanserte Barnehagemonitor 2015 i mars 2016, en landsrepresentativ kartlegging av holdninger og kompetanse, tilgang og bruk av digitale verktøy i barnehagen.

Senteret gjennomførte også kartleggingsundersøkelsen Monitor skole i 2016 med deltakelse fra skoleledere, lærere og elever på 7. trinn. I 2016-utgaven av Monitor skole er skolers digitale modenhet og bruk av digital teknologi i matematikkfaget vektlagt.

Det ble utgitt fire nummer av det vitenskapelige tidsskriftet Nordic Journal of Digital Literacy i 2016. Tidsskriftet er publisert digitalt på idunn.no med åpen tilgang, og antall artikkelvisninger var 49.955, omtrent som i 2015.

For øvrig tar senteret del i følgende internasjonale prosjekter: MENTEP (European Schoolnet) med fokus på verktøy for læreres selvevaluering av digital kompetanse; CROSSCUT (ERASMUS+) med fokus på kjennetegn ved innovativ undervisningspraksis i videregående skole; DICTE som undersøker lærerstudenters digitale kompetanse.

3.6.2 Formidling

Hovedmålet med senterets formidling er å øke synligheten til senterets arbeid, det vil si tjenester, nettsteder, produkter og kunnskapsbase.

Synliggjøring av senterets arbeid i norske medier

Redaksjonell omtale er viktigere en tradisjonell markedsføring for senteret av flere årsaker. Senteret har derfor en offensiv satsning på synliggjøring og oppnådde stor bred redaksjonell omtale i mediene i 2016. Senteret hadde 301 saker med spredning i 1605 oppslag i media. 57,4 % av senterets omtale var på nett, mens 42,6 % på papir. 24,7 % av oppslagene var i lokale medier.

Bredt spekter av virkningsfulle digitale kanaler

Senteret har gjennom 2016 effektivisert og intensivert vår kommunikasjon og bruk av digitale kanaler. Dette har gitt langt lavere kostnader enn ved tradisjonelle utsendelser av papir og trykte annonser.

Senteret ser nyhetsbrev som den mest hensiktsmessige og kostnadseffektive kanalen for å nå ut til våre ulike målgrupper. Senteret sendte ut 26 nyhetsbrev i 2016 mot 22 i 2015 med 4–5 relevante nyhetsartikler. Nyhetsbrevet er blitt sendt ut til en mottakerliste på 12 000 personer/institusjoner og har høy åpningsrate på våre utsendelser. Senteret utnytter også nyhetseposter når vi skal ut med invitasjoner til konferanser og frokostseminar og gikk ut med 10 åpne invitasjoner til tematiske og kompetansegivende konferanser og frokostseminarer i 2016.

Senteret sender ut i underkant av 300 oppdateringer på bokmål og nynorsk på Facebook og 250 oppdateringer på Twitter årlig. Dette indikerer et høyt aktivitetsnivå og gjør senteret godt synlige i den daglige nyhetsstrømmen. Senteret har i overkant av 12 000 følgere på Facebook, mot 10 000 året før. Dette viser en god vekst. Mange følgere med høy grad av respons (likes og delinger) viser at senterets sosiale medier fungerer som synlige og aktive kanaler for senteret og at målgruppene er gode på spre relevant innhold videre i sine nettverk. Senteret utnytter sosiale medier til å informere og dokumentere arrangementer, reportasjer om og spredning av våre tjenester, prosjekter og produkter i sektorene. Arbeidet er organisert i en løpende publiseringsplan med kanaloversikt der hovedmålsettingen er å nå ut til målgruppene med nyttig og relevant innhold.

På IKT-senterets nettsider fins det godt over 100 veiledere, rapporter, filmer m.m. Nettsidene iktsenderet.no har hatt en økning på 10,5 % på brukersesjoner i 2016 sammenlignet med 2015. Det vil si at brukersesjoner har gått opp til i underkant av 140 000 i 2016 fra 118 000 brukersesjoner året før.

Målformer og språk

Senteret har i løpet av de siste årene etablert gode rutiner for målbruk i alle publikumsrettede tekster og får gode tilbakemeldinger fra Norges språkråd.

Internkommunikasjon

Senteret er en velfungerende organisasjon med to lokasjoner som har godt innarbeidet bruk av videokonferanser og andre videotjenester for å styrke kontakten mellom de to kontorene og for å redusere reisevirksomhet. Senterets intranett er en godt brukt informasjonsdatabase for senterets ansatte.

3.6.3 Kapasitet og kompetansebygging

Senteret har i 2016 arbeidet for å

- Bidra til økt kvalitet i det pedagogiske arbeidet og læringsutbyttet i fag, se 3.3.2
- Fremme digital dømmekraft, se 3.2.2 og 3.3.1
- Sikre robust infrastruktur, fellesløsninger og IKT som samvirker, se 3.4.1 og 3.4.2
- Målrettede tiltak for å styrke informasjonssikkerhet, se 3.4.2
- Nasjonal og internasjonal standardisering, se 3.4.2

Senterets samarbeid med lærerutdanningene har som hovedformål å øke kvaliteten på lærerutdanningene, gjennom å støtte opp under utvikling av fagmiljøenes rammevilkår, kapasitet og kompetanse knyttet til profesjonsfaglig digital kompetanse. Utvikling av et nasjonalt retningsgivende rammeverk, samordning og drift av faglig nettverk og rådgivning til beslutningstakere på ulike forvaltningsnivåer vært viktige innsatser i 2016.

3.6.4 Forvaltning

Forvaltning av Feide, se punkt 3.4.1

Videreutvikling og drift av nasjonale nettressurser, som iktsenteret.no, IKTplan.no, iktipraksis.no og dubestemmer.no, se omtale under 3.2.

Om utvikling av kartleggingsprøver, se punkt 3.2.4

3.6.4.1 Arbeide for å etablere en e-veiledningstjeneste med høy kvalitet og brukervennlige åpningstider for utdannings- og arbeidssøkende, rådgivere og veiledere.

Senteret har gjennom flere år arbeidet systematisk med å tilrettelegge for å få etablert e-veiledning, med bestilling av eksterne rapporter på regional behovsgjennomgang, landgjennomgang, to ulike piloter med eksterne evalueringer, samfunnsøkonomisk analyse, og i 2016 en faglig anbefaling på oppfølging av NOU 2016:7 " Norge i omstilling. Karriereveiledning for individ og samfunn".

NOU-en anbefaler opprettelse en betjent digital veiledningstjeneste, knyttet til utdanning.no, som gir utdannings- og karriereveiledning til både unge og voksne, og som også har kvelds- og helgeåpent. E-veilederne må knyttes både til utdanning.no gjennom ansettelse i senteret, men også arbeide deltid i ordinære rådgivning veiledning. Bakgrunnen er synergieffektene mellom utvikling av portalen, men også behovet for å ha tett tilknytning til alle sektorer, som både grunnopplæring, høyere utdanning og karrieresentrene.

3.6.4.2 Utvikle og videreutvikle verktøy til sektoren som bidrar til å kartlegge og utnytte nasjonal og regional kompetanse knyttet til utdanningstilbud og arbeidsmarked, med utgangspunkt i netjtjenesten utdanning.no.

For omtale av veilederforum og finnlærebedrift.no, se punkt 3.2.1, 3.5.8 og 3.5.9

Tjenesten utdanning.no har i 2016 befestet sin posisjon som nasjonal portal og nettløsning for utdannings- og karriereveiledning gjennom økt kjennskap og økt bruk, og hadde 5,6 millioner besøk og 20 millioner sidevisninger i 2016. Andre tjenester under utdanning.no er også godt besøkt: Karakterkalkulatoren, som forbereder elever for overgangen til høyere utdanning, hadde 540.000 besøk og jobbkompasset hadde 360 000 besøk.

Av over 12.000 spurte brukere i februar 2016, beskriver 94 % av brukerne av utdanning.no tjenesten som «god» eller «svært god».

I 2016 er tjenesten videreutviklet med følgende funksjonalitet og støtteressurser:

- Faget utdanningsvalg har fått ny læreplan høsten 2015. Det manglet nettressurser i faget, og mange av lærerne i faget har ikke bakgrunn fra rådgivning eller karriereveiledning. Nettbasert innhold til bruk i faget både for lærere og elever med utgangspunkt i utdanning.no. ble utviklet i løpet av 2016 og lansert i januar 2017.
- Det laget en egen tjeneste på utdanning.no som viser likestilling pr yrke.
- Infrastrukturen til utdanning.no skal benyttes for å oppdatere den nasjonale portalen som SIU driver for rekruttering av utenlandske utdanningssøkende, Study in Norway.
- Yrkesbeskrivelsene til utdanning.no, som nå også viser hvilke bedrifter på kommune-, fylke eller nasjonalt nivå som har ansatte i stillinger relatert til yrket er forbedret med mer informasjon og flere koblinger. For yrkesfag vises også opplæringskontor og hvilke bedrifter som er godkjente lærebedrifter, i tillegg til at elvene får oversikter over lærebedrifter.
- Over 6000 stillingskategorier er blitt manuelt koblet opp mot cirka 600 yrker, og 3,2 millioner arbeidsforhold vises på utdanning.no. For å holde dette innholdet oppdatert innhenter utdanning.no data fra Brønnøysundregisteret og VIGO hver natt, og AA-registeret oppdateres hver måned.

Informasjon om jobbmuligheter og arbeidsmarkedsutfall er de to viktigste faktorene for unge som skal velge utdanning, i følge kartlegging gjennomført av Ipsos på oppdrag for

senteret. Det finnes imidlertid ikke strukturerte data for prognoser og framtidig kompetansebehov som kan tilrettelegges for sluttbrukere. Siden elevenes og studentenes eget utdanningsvalg i stor grad påvirker hvilket tilbud som gis av utdanning, er det vesentlig at elevene får et bedre og brukertilpasset beslutningsunderlag.

ovttas.no

Senteret leier ut en stilling til samisk høyskole, som har ansvaret for den samiske læremiddelportalen ovttas.no. Portalen har oversikt over både trykte og digitale ressurser for grunnopplæring, voksenopplæring og barnehage. Sametinget bevilger driftsbudsjettet. Senterets rolle er teknisk utvikling og drift av tjenesten. I 2016 startet senteret i samarbeid med redaksjonen i ovttas.no arbeidet med overgang til ny teknisk løsning for tjenesten av sikkerhetsmessige årsaker og for videre utvikling.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Senter for IKT i utdanningen følger det statlige økonomiregelverket som stiller krav til risikostyring, jf. ØR § 4. I forbindelse med utarbeidelse av den årlige disponeringsplanen har ledelsen en gjennomgang av den samlede virksomheten hvor risiko, behov for ressursallokering etc. vurderes. I tillegg har Senteret en fast rutine med intern rapportering etter første tertial med fokus på budsjett og regnskap.

Senter for IKT i utdanningen har rapportert månedlig til Finansdepartementet i henhold til fastsatte frister for 2016. Det er også rapportert til Kunnskapsdepartementet i henhold til frister i tildelingsbrevet. Senteret sendte innspill til satsingsforslag for statsbudsjettet 2018 den 10. november 2016, Senter for IKT i utdanningen har avsluttet regnskapet for 2016 med et mindreforbruk i forhold til budsjett på kr 228 000. på kap. 224, samt merinntekt på kr 2 008 000 på kap. 3224.

4.1 Felles føringer for statlige virksomheter

4.1.1 Brukerorientering

Senter for IKT i utdanningen har bygget inn brukertilbakemeldinger i de største netjtjenestene. For utdanning.no, dubestemmer.no og iktplan.no innhentes det løpende brukertilbakemeldinger, som resulterer i endringer og tilpasninger av tjenestene for å imøtekomme brukerens behov.

I 2016 har vi bygget videre på resultatene fra den store brukerundersøkelsen sommeren 2015. En viktig tilbakemelding fra denne var at målgruppene ikke kjente til bredden i senteres tjenester og virkemidler. Dette har resultert i flere nyhetsbrev og utadrettede aktiviteter i 2016.

På bakgrunn av funn fra 2015-undersøkelsen har senteret i 2016 gjennomført målrettede undersøkelser knyttet til infrastruktur, personvern og informasjonssikkerhet. Dette er gjort gjennom innsamling av brukerdata på NKUL i tillegg til en større undersøkelse om infrastruktur m.m. høsten 2016.

Ipsos ble høsten 2016 engasjert av senteret for å avdekke hvordan skoleeierne ønsker at staten skal organisere sitt virkemiddelapparat til støtte for digitaliseringen av skolene.

Tilbakemeldingen var entydige på at de ønsker seg et sterkt og spesialisert fagorgan for IKT i skolen, og denne informasjonen er bragt videre til KDs organiseringsprosjekt.

4.1.2 Lærlinger

Senteret har hatt følgende utvikling i lærlinger innen IKT-servicefag.

År	Tromsø	Oslo	Totalt
2014	1	0	1
2015	1	1	2
2016	1	1	2

Senteret har som uttalt mål å ha to lærlinger innen IKT-servicefag til enhver tid. Senter for IKT i utdanningen har en lærling ratio på 1:34 (fast ansatte), hvilket vurderes som bra sett i forhold til mange andre virksomheter i sektoren.

4.1.3 Sikkerhet og beredskap

Senteret har utarbeidet et styringssystem for informasjonssikkerhet. Senteret har i 2016 fulgt opp arbeidet med tiltak av sannsynlige scenarier som kan inntreffe og som er sentrale for å definere hvilke konkrete arbeidsoperasjoner, oppdrag, prosjekter etc. som utgjør en særlig risiko for virksomheten. Dette er vurdert til å gjelde følgende områder: Ulykke med alvorlig skade, sykdom eller dødsfall hos ansatte, hendelser på tjenestereise, epidemi/pandemi, sikkerhetstruende hendelser (bombetrusler, terrorangrep, IKT-angrep) og ulykke med materiellskade.

Senteret har ikke gjennomført en fullskala kriseøvelse, men har gjennomført en kriseøvelse på papir. I den forbindelse ble risikovurdering, beredskapsplan og maler gjennomgått. Senter har utarbeidet en operasjonell og praktisk beredskapsplan som vil brukes ved alle hendelser. Denne beskriver ansvarskjedene, krisedrift og opprettelse av krisestab.

I tillegg har det vært gjennomførtbrannøvelser med evakuering.

Senteret vurderer trusselbildet ift. terror eller andre ytre hendelser som liten, både for lokasjonen i Tromsø og Oslo. Imidlertid er begge lokasjoner svært sentralt plassert, og ved spesielle hendelser (statsbesøk, Nobelpris-utdeling m.m.) vil trusselbildet være

vesentlig høyere. Ved slike arrangementer vil ledergruppen diskutere om det er behov eller tiltak som må iverksettes.

Senteret har anskaffet et krisekommunikasjonssystem med SMS varsling (stille varsling) i 2016 og har testet dette ovenfor de ansatte 2 ganger. Det er innført rutiner for å sikre at alle ansatte til enhver tid er tilkoblet denne varslingstjenesten

Senteret har ingen samfunnskritiske funksjoner i den forstand at en kort driftsstans umiddelbart vil medføre store negative konsekvenser for våre målgrupper. Teknisk drift av de kritiske nett-tjenestene som Senteret har ansvaret for, er lagt til ekstern profesjonell driftsleverandør med standardkrav til oppetid og driftskvalitet.

4.2 Andre føringer

4.2.1 Utvikling i antall arbeidsplasser i Oslo og Tromsø

Senter for IKT i utdanningen har hatt følgende utvikling i antall faste stillinger i henholdsvis Tromsø og Oslo pr. 31.12.16:

År	Tromsø	Oslo
2012	22	24
2013	27	30
2014	29	36
2015	27	36
2016	29*	32

*En stilling blir besatt i Tromsø i 1. januar 2017.

Direktøren er ikke medregnet. Det er et langsiktig mål å ha likt antall fast ansatte i Tromsø og Oslo.

4.2.2 Offentlige anskaffelser

For å sikre at Senter for IKT i utdanningen følger regelverket for offentlige anskaffelser, har Senteret rammeavtaler på hyppig brukte områder.

Senteret har laget interne veiledere for beregning av terskelverdier ved anskaffelser og for gjennomføring av tilbudskonkurranser. I tillegg er det utarbeidet prosedyrer for gjennomføring anbudskonkurranser, samt interne retningslinjer for arbeidsdeling i forbindelse med anbudsprosesser. Senteret har i 2016 utarbeidet en oversikt over de rammeavtaler som er inngått med frister for opsjon/tidspunkter for utløp etc. Dette er verktøy som gir oss bedre kontroll med de avtaler vi har og mulighet til å iverksette tiltak i forkant. Kompetanseheving på området er gjennomført i 2016.

4.2.3 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Det overordnede målet for HMS-arbeidet i Senteret er at arbeidstakere ved Senter for IKT i utdanningen skal ha et trygt og godt arbeidsmiljø som så langt som mulig hindrer skade og sykdom, og som fremmer helse, motivasjon og arbeidsglede for alle ansatte.

Arbeidsmiljøutvalget har i samarbeid med bedriftshelsetjenesten utarbeidet en handlingsplan for HMS-arbeidet for 2016, der blant annet sykefravær, arbeidsmiljø, livsstil og helse og ergonomi inngår.

Det blitt gjennomført vernerunder på begge lokasjoner i samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Ansatte som har ønsket arbeidsplassvurderinger har fått dette. Ansatte som har behov for/ønske om oppfølging knyttet til psykososiale forhold har fått tilbud om dette. Senteret har ansatt en HR- og administrasjonssjef med kompetanse på feltet samt at bedriftshelsetjenesten har vært benyttet der det syntes mest hensiktsmessig. Senteret har gått til anskaffelse av hjertestarter ved begge lokasjonene og 22 av våre ansatte har fått opplæring i bruk av denne.

Senteret har som målsetting å legge til rette for arbeidstakere som trenger tilrettelegging i forhold til helsesituasjon. Dette gjøres der det er behov. I tillegg tar Senteret jevnlig imot personer (via andre instanser som for eksempel NAV) som trenger arbeidstrening/språktrening ol.

4.2.4 Likestilling

Senter for IKT i utdanningen har som målsetting aktivt å arbeide for å fremme likestilling mellom kjønnene, med sikte på å gi kvinner og menn like arbeidsforhold og like muligheter til karriereutvikling og faglig utvikling. Senter for IKT i utdanningen gir menn og kvinner like rettigheter.

4.2.4.1 Kjønnfordeling totalt og på ulike stillingsnivåer (fast ansatte)

Senter for IKT i utdanningen hadde 61 fast ansatte pr. 31.12.16 (ikke inkludert direktøren). Av disse er 34 ansatte kvinner og 27 menn. Gjennomsnittsalderen for menn og for kvinner er 44 år.

I ledergruppen ved Senter for IKT i utdanningen har det i 2016 vært 3 menn (inkludert direktøren) og 5 kvinner. Oversikten under viser at det er 71 % kvinner i stillingsgruppen avdelingsdirektør. Det ligger godt over hovedavtalens mål om 40 % kvinner i lederstillinger innenfor definert lederstillingsgruppe.

Kjønnfordeling (faste 100 % stillinger, heltid)	År	Kjønnbalanse			Månedslønn	
		K %	M %	Total (N)	K (kr)	M (kr)
Avdelingsleder	2016	71	29	7	68 495	69 625
	2015	71	29	7	63 550	64 125
	2014	57	43	7	63 525	63 042
Seniorrådgiver	2016	59	41	29	50 702	54 187
	2015	61	39	26	49 600	54 971
	2014	60	40	25	49 434	53 952
Rådgiver	2016	91	9	11	42 397	44 658
	2015	82	8	11	43 875	42 963
	2014	77	23	14	43 483	43 056
Førstekonsulent	2016	0	0	0		
	2015	100	0	3	38 967	
	2014	100	0	3	38 478	
Sjefingeniør	2016	0	100	1		58 562
Senioringeniør	2016	0	100	2		48 204
	2015	0	100	3		50 939
	2014	0	100	3		50 844
Overingeniør	2016	0	100	6		45 600
	2015	0	100	6		44 032
	2014	0	100	6		43 947
Avdelingsingeniør	2016	0	100	1		40 075
	2015	0	100	1		38 975
	2014	0	100	1		38 900
Prosjektleder	2016	0	100	1		51 817

	2015	0	100	1		51 225
	2014	0	100	1		51 125
Forsker (1109/1110)	2016	50	50	2	53 050	63 883
	2015	33	67	3	56 400	59 550
	2014	33	67	3	56 292	59 438
Fagdirektør	2016	100	0	1	75 658	
	2015	100	0	1	74 800	
	2014	100	0	1	74 658	
Senter for IKT i utdanningen	2016	55	45	61	51 679	52 536
	2015	55	45	62	50 139	51 613
	2014	55	45	64	49 322	51 202

Lønn til direktøren fastsettes av Kunnskapsdepartementet, og er ikke med i beregningen.

Gjennomsnittslønnen (pr. md.) er kr 51679 for kvinner og kr 52536 for menn. Forskjellen i gjennomsnittslønn mellom kjønnene er kr 857.

I henhold til resultatene fra sentrale forhandlinger og de føringer som legges i protokollene fra disse, prioriteres elementene som eventuelt vedrører lønnsvilkår for kvinner, også i de lokale forhandlingene.

4.2.4.2 Oversikt over arbeidstid (heltid/deltid) – faste og midlertidige stillinger

Senter for IKT i utdanningen kunngjør stillinger i hovedsak som 100 % stillinger. I de tilfeller deltidsstillinger er benyttet, har det primært vært på bakgrunn av søkeres/ansattes ønske. Redusert arbeidstid er også imøtekommet når arbeidstakere av helsemessige, sosiale eller andre vektige velferdsgrunner har behov for det, jf. Arbeidsmiljøloven § 10-2 (4).

4.2.4.3 Oversikt over sykefravær / annet fravær

Senter for IKT i utdanningen hadde et gjennomsnittlig sykefravær (inkludert egenmeldt fravær) i 2016 på 4,22 %. Dette er en reduksjon siden 2015 på 0,45 %, og er innenfor målsettingen i avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) om at Senter for IKT i utdanningen ikke skal ha et sykefravær som overstiger 5 %.

Vi har løpende fokus på oppfølgingen av sykefravær, bl.a. ved rapporteringer til AMU og ledergruppa.

4.2.4.4 Kjønnsdelt oversikt over permisjonsuttak

Senter for IKT i utdanningen har laget egne retningslinjer for permisjon i forbindelse med etter- og videreutdanning som gjelder alle ansatte, samt at regler for permisjon og tjenestefri i Statens personalhåndbok følges. Vi ser på det nåværende tidspunkt ingen utviklingstrekk som tilsier behov for å iverksette egne likestillingstiltak på dette området.

	2014		2015		2016	
	K	M	K	M	K	M
Fødselspermisjon ved fødsel/adopsjon 100 % og 80 %, AML § 12-4	4	0	4	3	2	1
Omsorgspermisjon uten lønn, jf. Fellesbestemmelsene § 20 pkt. 7	0	0	1	0	2	0
Utdanningspermisjon ved etter- og videreutdanning, med lønn	0	0	0	0	0	0
Utdanningspermisjon ved etter- og videreutdanning, uten lønn	0	1	0	1	0	1
Totalt	4	1	5	4	4	2

Rapportering på planlagte og gjennomførte tiltak

Redegjørelsen viser at Senter for IKT i utdanningen ikke har spesielle utfordringer når det gjelder likestilling mellom kjønnene. Det er derfor ikke igangsatt aktivitetsplaner rettet spesielt mot likestillingsaspektet. Senteret vil imidlertid ha løpende fokus på likestilling på områdene nevnt over, samt i de årlige medarbeidersamtalene og i arbeidet med kompetanseutvikling av ansatte.

5. Vurdering av framtidsutsikter

5.1 Bakgrunn

Monitor 2016 har vist at skolene er på rett vei. Barnehagemonitor 2015 viser at barnehagene har blitt mer bevisste på hvordan IKT kan brukes for å støtte opp under de pedagogiske målene. Likevel gjenstår det et formidabelt arbeide før utdanningssektoren på alvor har utnyttet de mulighetene teknologien gir for bedre kvalitet i undervisning og læring.

I en rapport fra OECD¹ blir det påpekt at utdanningssektoren ennå ikke har realisert potensialet i digitalisering. En hovedårsak til feil bruk eller lite bruk av teknologi er manglende digital kompetanse blant lærerne, digitale skiller hos studenter, digitale læremidler med lav kvalitet og mangel på fungerende utstyr og infrastruktur. OECD-rapporten understreker at utdanningssektoren henger etter andre sektorer i digitaliserings- og innovasjonsprosesser. Studenter som ikke klarer å navigere seg gjennom et komplekst digitalt landskap, vil ikke lenger være i stand til å delta fullt i det økonomiske, sosiale og kulturelle livet rundt dem.

Digital Agenda (Meld. St. 27 2015-2016) peker på at: "Digital kompetanse, fra grunnopplæringen og gjennom alle faser i livet, skal styrkes for å sikre deltakelse og tillit til digitale løsninger." I utdanningssektoren påvirker digitaliseringen kjerneoppgavene: Kvalitet og innhold i undervisning og læring, fornyelse av fagene og effektivisering av administrative prosesser. Konsekvensene av digitaliseringen er ny for alle, på alle nivåer, fra barnehage til universiteter og høyskoler.

I Kvalitetsmeldingen (Meld. St. 16 2016-2017) er regjeringens mål om digitalisering i høyere utdanning formulert slik: "Alle studenter skal møte aktiviserende og varierte lærings- og vurderingsformer der digitale muligheter utnyttes." Regjeringen forventer at institusjonene løfter utvikling av digitale løsninger til strategisk nivå og definerer mål og tiltak knyttet til digitalisering av læringsprosesser. Vi antar at de samme ambisjoner vil gjelde for grunnutdanningen, samt barnehagene der det er relevant. I grunnopplæringen er KDs styringslinje indirekte. Det er derfor en utfordring å omsette nasjonale, overordnede mål for IKT i utdanningen til lokalt initiert kvalitetsarbeid hos skole- og barnehageeier i kommuner og fylkeskommuner. Skolesjefene (eller

¹ *Innovating Education and educating for Innovation. The Power of Digital Technologies and Skills*

² Ref.: <https://iktsenteret.no/ressurser/behovssporsmal-statlig-stotte-skoleeiere>

tilsvarende) er klare på at de ønsker seg et statlig fagorgan med dedikert spisskompetanse på IKT for å støtte opp under det lokale digitaliseringsarbeidet².

5.2 Særskilte utfordringer

Med 5.1 som bakteppe blir den store utfordringen å definere hvordan statens samlede virkemiddelapparat kan brukes best mulig for å støtte lærerutdanningene, fylkeskommunene og kommunene i digitaliseringen.

Senter for IKT i utdanningen er dypt bekymret for hvordan de foreslåtte endringer (etablering av et «stordirektorat»³, eller varianter av dette) vil påvirke kapasiteten og kompetansen til å støtte barnehager, skoler og lærerutdanningene med konkrete og praktiske ressurser for utvikling av digital kompetanse lokalt. IKT i skolen er et ungt fagfelt, hvor det mangler erfaring og kompetanse i både lokale og sentrale ledd. Det er mange argumenter for at miljøer som f.eks. institutt for pedagogikk ved UIO og i Bergen, ProTed, Senter for IKT i utdanningen m.fl. bør samarbeide tettere for å drive fram både kunnskap og beste praksis. Det krever fokus og dedikerte ressurser for å lykkes. Enheten vil være tverrgående ved at den fokuserer på alle sider ved digitaliseringen som læringskvalitet, fagfornyelse, infrastruktur og effektivitet i administrative prosesser.

God eierstyring og utstrakt samarbeide på tvers av virksomheter med klart definerte leveranser og roller, er etter senterets vurdering en mer hensiktsmessig måte å møte digitaliseringsutfordringene i utdanningssektoren på. En tverrgående IKT enhet med et klart og avgrenset mandat vil kunne være katalysatoren for digitaliseringen av utdanningssektoren.

Senterets primære og viktigste bekymring ved inngangen til 2017 er at en helt nødvendig digitalisering av utdanningssektoren vil bremses opp eller stoppe helt, som følge av etablering av et "stordirektorat".

---

²Ref.: <https://iktsenteret.no/ressurser/behovssporsmal-statlig-stotte-skoleeiere>

³ Se modellforslag fra Kunnskapsdepartementets «Organiseringsprosjekt»: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/vurderer-konkrete-modeller/id2536939/>

Bekymringen knytter seg til følgende risikomomenter:

- En spredning og oppsplitting av den tverrfaglige kompetanse som senteret har bygd opp gjennom 7 år, vil føre til redusert oppmerksomhet og mindre gjennomslagskraft knyttet til digitaliseringsspørsmål og problemstillinger. Departementet vil også miste et viktig virkemiddelapparat i implementeringen av den nye IKT-strategien for grunnutdanningen.
- Manglende evne til oppfølging av tverrsektorielle initiativ som f.eks. læringsanalyse, nye personvernforordninger, informasjonssikkerhet m.m.
- Manglende evne til å drive frem fellesløsninger/felleskomponenter som FEIDE, «Dataporten» og utdanning.no. Det vil i tiden som kommer åpne seg flere muligheter for å realisere stordriftsfordeler og kvalitetsøkning ved å samarbeide om felleskomponenter og fellesløsninger på tvers av UH- og grunnutdanningen. Et ensidig fokus på grunnutdanningen kan redusere mulighetsrommet for en hensiktsmessig, innovativ og effektiv digitalisering.
- Avvikling av Senter for IKT i utdanningen vil redusere det statlige virkemiddel-apparatets evne til å påta seg nødvendig oppdrag som ikke passer inn i en tradisjonell direktoratstruktur. (f.eks. prosjektledelse for utvikling av nye digitale videreutdanningstilbud i samarbeide med utvalgte lærerutdanninger, utprøving av plattformer for virtuell undervisning (ref. Den virtuelle matematikkskolen))
- Redusert innovasjonstakt, da innovative løsninger hele tiden vil måtte konkurrere om oppmerksomheten med forskriftsendringer, tilsynsoppgaver, m.m. et stor-direktorat vil få et stort kontrollspenn, som i seg selv kan virke hemmende på innovasjon og utvikling. (Eksempler på innovative løsninger utviklet av senteret de siste årene er bl.a. www.finnlærebedrift.no, www.karakterkalkulatoren.no, utvikling av www.minstemme.no⁴, etablering av www.iktpraksis.no m.fl.)
- Utdanningsløpet fra barnehage til høyere utdanning hører sammen, selv om barnet/eleven/studenten beveger seg gjennom to/tre forvaltningsnivå på veien til fagbrev eller grad. Det er derfor viktig at minst en organisasjon under Kunnskapsdepartementet ser hele løpet under ett, særlig fordi digitale muligheter og utfordringer har fellestrekk på tvers av nivåene. Videre må

---

⁴ Løsningen ble overført til Eidsvold 1814 sommeren 2016. www.minstemme.no har gått fra å være et jubileumsnettsted blitt en permanent ressurs for demokrati og demokratiforståelse for skole og barnehage.

lærerutdanningene styrke sin innsats på dette området for å møte de behov som skoleeierne har for digitalt kompetente lærere. Det krever et godt samarbeide på tvers av forvaltningsnivåene og evne til å koble lærerutdanningene tett opp mot praksisfeltet.

- Fusjonsprosesser er i seg selv svært krevende, og de vil føre til redusert kapasitet, innadvendt fokus og sterkt redusert oppmerksomhet overfor sektorene og de digitaliseringsutfordringer som foreligger. En stor og krevende fusjonsprosess vil redusere kapasitet og kompetanse for å drive digitaliseringen fremover på tvers av nivåene i utdanningssektoren(e) de nærmeste årene.

Andre utfordringer

I forbindelse med arbeidet med å restrukturere det totale apparatet for karriereveiledning, ser senteret med bekymring på at det kan se ut som om en nødvendig etablering eVeiledning kan bli nedprioritert ift en styring av regionale karrieresentra. Tilgjengelig yrkes- og utdanningsveiledning for ungdomskull som teller ca 60.000 elever hvert år, må ikke komme i skyggen av andre viktige problemstillinger knyttet til integrering av innvandrere, flykninger og voksne som skal tilbake i arbeidslivet. Senteret ser derfor med bekymring på et mulig forslag om oppbygging av store og ressurskrevende regionale karrieresentra, hvis det går på bekostning av en etablering av en nasjonal eVeiledningstjeneste knyttet til utdanning.no. Senter for IKT i utdanningen har bygd opp en unik kompetanse på digital yrkes- og utdanningsveiledning, og er rede for å bygge opp en effektiv og nasjonal eVeiledningstjeneste.

Senteret henviser ellers til kapitlet om «særskilte utfordringer» i årsrapport for 2015, da dette utfordringsbildet fortsatt er like aktuelt, med unntak av FEIDE som nå har funnet en løsning.

6. Årsregnskap

Ledelseskomentarer årsregnskapet 2016

Senter for IKT i utdanningen (Senteret) ble opprettet i 2010 og er underlagt Kunnskapsdepartementet. Senteret er et statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Senteret skal bidra til økt kvalitet i opplæringen med bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi for barn i barnehagene, elever i grunntopplæringen og studenter i lærer- og barnehagelærerutdanningen.

Årsregnskapet utgjør del VI i årsrapporten til Kunnskapsdepartementet.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og Kunnskapsdepartementets instruks om økonomistyring.

Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Senterets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter og inntekter.

I 2016 har Senteret samlet disponert tildelinger på kap. 224 på kr 85 701 000, kap. 226 kr 15 732 000 og kap. 231 kr 600 000, samt hatt et inntektskrav på kap. 3224 på kr 1 628 000. Mindreutgiften for kap. 224 post 01 og merinntekt på kap. 3224 ble samlet kr 2 236 000. På kap. 231 ble det en mindreutgift på kr 172 000. Dette gjelder øremerkede midler til iktplan.no. På kap. 226 ble det totalt en mindreutgift på kr 3 977 000.

Senteret søker Kunnskapsdepartementet om å overføre mindreutgiften på kap. 224 og kap. 231. For kap. 226 søkes det overføring av mindreutgift som gjelder Den virtuelle matematikkskolen og oppdragsbrev 01-16 Startpakker og dimensjoneringsverktøy, til sammen kr 2 394 000.

På kap. 224 og kap. 226 var det samlet utbetalinger til lønn og sosiale utgifter på kr 50 919 312, mot kr 51 224 182 i 2015. Lønnsandelen er 47,7 % av totale driftsutgifter.

Tromsø/Oslo 15. mars 2017

Anne Høydal
HR- og administrasjonssjef

Trond Ingebretsen
Direktør

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2016

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindreutgift
0224	Driftsutgifter	01	A, B	63 766 000	63 538 331	227 669
0224	Spesielle driftsutgifter	21	A, B	21 935 000	29 775 607	-7 840 607
	Særskilte driftsutgifter -					
0226	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	21	A, B	15 732 000	11 755 098	3 976 902
0231	Særskilte driftsutgifter - Barnehager	21	A, B	600 000	428 413	171 587
1633	Nettoordning for mva i staten	01		0	5 215 795	
<i>Sum utgiftsført</i>				<i>102 033 000</i>	<i>110 713 244</i>	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post		Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3224	Inntekter ved oppdrag	01	B	1 628 000	11 476 948	9 848 948
5309	Tilfeldige inntekter	29		0	94 718	
5700	Arbeidsgiveravgift	72		0	5 131 653	
<i>Sum inntektsført</i>				<i>1 628 000</i>	<i>16 703 319</i>	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					94 009 925	
Kapitalkontoer						
60092601	Norges Bank KK /innbetalinger				17 515 497	
60092602	Norges Bank KK/utbetalinger				-110 555 835	
702961	Endring i mellomværende med statskassen				-969 587	
<i>Sum rapportert</i>					0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)						
				31.12.2016	31.12.2015	Endring
702961	Mellomværende med statskassen			-9 476 097	-8 506 510	-969 587

Note A - Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
022401	2 038 000	61 728 000	63 766 000
022421	0	21 935 000	21 935 000
022621	3 753 000	11 979 000	15 732 000
023121	0	600 000	600 000

Note B - Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overført beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift (-)/ mindre utgift	Merinntekter / mindreinntekter (-) iht. merinntektsfull makt	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
022401	Mulig overførbart beløp	227 669		227 669	3 086 400	227 669
022421		-7 840 607			1 096 750	
322401	Kan benyttes under post 21 oppdrag		9 848 948	0		2 008 341
022621		3 976 902		3 976 902		3 976 902
023121		171 587		171 587		171 587

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Senter for IKT i utdanningen har på kap 022401 en mindreutgift på kr 227.669. Beløpet er mindre enn 5 % av bevilgningen og er søkt overført til 2017 med kr 228.000, hjemlet i Rundskriv -110, 13.01.2017.

Senter for IKT i utdanningen har på kap 022421 en merutgift på kr 7.840.607, som gjelder utgiftene til ekstern oppdragsvirksomhet. Tilsvarende inntekter for ekstern oppdragsvirksomhet er mottatt på kap 322401, hjemlet i Rundskriv - 101, 21.12.2016 der det forutsettes stor grad av samsvar mellom inntekts- og utgiftsside for eksterne oppdrag.

På kap 322401 er inntektskravet kr 1.628.000. Virksomheten har mottatt innbetalinger på kr 11.476.948. Merinntekten skal dekke merutgiften kr 7.840.607. Resterende reell merinntekt kr 2.008.341 er søkt overført til 2017 med kr 2.008.000, hjemlet i Rundskriv -110, 13.01.2017.

På kap 0226 post 21 er det bevilget kr 15.732.000 fra to prosjekter i kapitlet, som videre er øremerket til Den virtuelle matematikkskolen, MOOC, Startpakker og Dimensjoneringsverktøy i Oppdragsbrev 01-16 og til Min stemme. Mindreutgiften er kr 3.976.902. Det som er søkt overført til 2017 vedrører prosjekt 60100 med kr 726.000 til Den virtuelle matematikkskolen og kr 1.668.000 til Oppdragsbrev 01-16, Startpakker og Dimensjoneringsverktøy. Begge disse prosjektene videreføres i 2017.

Artskontorapporteringen pr 31.12.2016

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Salgs- og leieinnbetalinger	1	11 476 948	8 701 103
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		<i>11 476 948</i>	<i>8 701 103</i>
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	50 919 312	51 224 182
Andre utbetalinger til drift	3	54 410 945	54 300 082
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		<i>105 330 257</i>	<i>105 524 264</i>
Netto rapporterte driftsutgifter		93 853 309	96 823 161
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	1 427	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		<i>1 427</i>	<i>0</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	121 468	0
Utbetaling av finansutgifter	4	47 150	130 426
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		<i>168 618</i>	<i>130 426</i>
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		167 191	130 426
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		94 718	95 195
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		5 131 653	5 180 113
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		5 215 795	5 597 052
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		<i>-10 575</i>	<i>321 745</i>
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		94 009 925	97 275 332
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2016	2015
Fordringer		532 500	1 039 915
Skyldig skattetrekk		-2 443 960	-2 375 179
Skyldige offentlige avgifter		0	-129 175
Annen gjeld		-7 564 637	-7 042 071
Sum mellomværende med statskassen	8	-9 476 097	-8 506 510

Note 1 – Innbetalinger 2016

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Eksterne refusjonsinntekter fra EU	1 787 309	2 186 404
Eksterne refusjonsinntekter fra kommunale og fylkeskommunale etater	367 843	908 501
Eksterne refusjonsinntekter fra statlige virksomheter	8 856 397	5 526 808
Tilfeldige inntekter post 01	465 398	79 391
Sum salgs- og leieinnbetalinger	11 476 948	8 701 103
<i>Andre innbetalinger</i>		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	11 476 948	8 701 103

Note 2 - Utbetalinger til lønn

	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	45 400 313	46 195 203
Arbeidsgiveravgift	5 131 653	5 180 113
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-1 770 890	-2 671 204
Andre ytelser	2 158 236	2 520 070
Sum utbetalinger til lønn	50 919 312	51 224 182
Antall årsverk:	68	68

Note 3 - Andre utbetalinger til drift

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	7 991 088	8 098 785
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 636 225	1 346 077
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	309 304	329 926
Mindre utstysanskaffelser	2 486 646	1 791 736
Leie av maskiner, inventar og lignende	5 212 373	5 843 721
Kjøp av fremmede tjenester	19 082 975	20 885 409
Reiser og diett	8 181 826	7 633 064
Øvrige driftsutgifter	9 510 509	8 371 365
Sum andre utbetalinger til drift	54 410 945	54 300 082

Note 4 - Finans

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Valutagevinst	1 427	0
Sum innbetaling av finansinntekter	1 427	0

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	2 170	3 260
Valutatap	44 981	127 166
Sum utbetaling av finansutgifter	47 150	130 426

Note 5 – Utbetaling til investering

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	121 468	0
Sum utbetaling til investeringer	121 468	0

Beløpet gjelder kjøp av ny server til felles bruk.

Note 8 - Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende

	31.12.2016 Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	31.12.2016 Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Omløpsmidler			
Kundefordringer	22 293	0	22 293
Andre fordringer	532 500	532 500	0
	0	0	0
<i>Sum</i>	554 793	532 500	22 293
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-1 352 391	0	-1 352 391
Skyldig skattetrekk	-2 443 960	-2 443 960	0
Annen kortsiktig gjeld	-7 564 637	-7 564 637	0
<i>Sum</i>	-11 360 988	-10 008 597	-1 352 391
Sum	-10 806 196	-9 476 097	-1 330 098

Vedlegg 1 - Sykefraværstatistikk 2016

Tid	Kjønn	Avtalte	Faktiske	Egenmeldt 1-3 kal. dager			Legemeldt 1-3 kal. dager			Egenmeldt 4-16 kal. dager			Legemeldt 4-16 kal. dager			Mer enn 16 kal. dager i alt			Herav over 8 uker			Barns sykdom			Andre typer permisjoner			Sykefra værspr osent
				Ant	Dg	%	Ant	Dg	%	Ant	Dg	%	Ant	Dg	%	Ant	Dg	%	Ant	Dg	%	Ant	Dg	%	Ant	Dg	%	
1.kv	M heltid	2043	1742	21	34	1,66	1	3	0,2	4	15	1	1	5	0	1	24	1	24	10	13	1	5	207	10	3,96		
1.kv	K heltid	2397	2056	18	32	1,34	0	0	0	1	4	0	3	19	1	3	66	0	37	5	7	0	6	214	8,9	5,01		
1.kv	M deltid	85	84	1	1	1,18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0		
1.kv	K deltid	18	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
1. kv	Sum	4543	3900	40	67	1,47	1	3	0,1	5	19	0	4	24	1	4	90	1	61	16	21	0	11	421	9,3	4,42		
2.kv	M heltid	2171	1855	11	15	0,69	1	1	0,1	1	1	0	1	3	0	0	56	0	56	2	2	0	11	238	11	3,5		
2.kv	K heltid	2281	1925	20	28	1,23	1	3	0,1	1	5	0	2	9	0	4	67	3	66	8	14	1	14	229	10	4,95		
2.kv	M deltid	64	62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	3,1	0		
2.kv	K deltid	56	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62	111	0		
2. kv	Sum	4572	3836	31	43	0,94	2	4	0,1	2	6	0	3	12	0	4	123	3	122	10	16	0	27	531	12	4,13		
3.kv	M heltid	1963	1768	6	8	0,41	0	0	0	1	1	0	1	6	0	0	59	0	59	2	2	0	7	118	6	3,82		
3.kv	K heltid	1998	1576	15	22	1,1	2	6	0,3	2	6	0	1	4	0	2	27	0	1	4	5	0	14	352	18	3,25		
3.kv	M deltid	70	67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,29		
3.kv	K deltid	78	78	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
3. kv	Sum	4109	3489	21	30	0,73	2	6	0,2	3	7	0	3	13	0	2	86	0	60	6	7	0	21	470	11	3,48		
4.kv	M heltid	2335	2070	14	16	0,69	2	4	0,2	0	1	0	0	0	0	1	71	0	58	8	9	0	59	164	7	3,94		
4.kv	K heltid	2404	1907	18	28	1,16	3	8	0,3	1	2	0	3	18	1	3	87	1	45	8	10	0	67	344	14	5,95		
4.kv	M deltid	96	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3	5	5,2	1,04		
4.kv	K deltid	70	67	0	0	0	0	0	0	1	3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1,4	2,86		
4. kv	Sum	4905	4134	32	44	0,9	5	12	0,2	2	6	0	3	19	0	4	158	1	103	16	19	0	130	514	10	4,85		
2016	Sum	18129	15359	124	184	1	10	25	0,1	12	38	0	13	68	0	14	457	5	346	48	63	0	189	1936	11	4,22		

ÅRSRAPPORT 2016

**SENTER
FOR IKT I
UTDANNINGEN**